STOCKHOLMS FRIKYRKORÅD

Verksamhetsberättelse för 2025

Inledning

Frikyrkorådets enda uppgift är att vara ansvarig/arbetsgivare för de fem sjukhuspastorer som finns i teamen av medarbetare på Karolinska/Solna, Karolinska/Huddinge, Södersjukhuset, Danderyds sjukhus samt Capio S:t Görans sjukhus. Frikyrkorådet har tidigare haft ett vidare ansvar för bl.a. högskolepastor, andakter i Missionshuset på Skansen mm.

Genom Stockholms Frikyrkoråd samverkar ca 45 församlingar och kårer för att skapa resurser för denna närvaro. Det gemensamma varmed vi möter fem av Stockholms stora sjukhus är ett vittnesbörd i sig.

Sjukhuskyrkan utgör en del av det vidare begreppet ”andlig vård i sjukvården” med fokus på patienter, anhöriga och personal. I den överenskommelse vi utarbetat tillsammans med region Stockholm formuleras detta i orden: ”FN:s globala mål för god hälsa och välbefinnande beskriver behovet av tillgång till andlig vård och rätten till stöd i existentiella frågor. Region Stockholms akutsjukhus samverkar med sjukhuskyrkan som erbjuder patienter, närstående och medarbetare stöd i andliga frågor”

Sjukhuskyrkans arbete är i hög grad ett ekumeniskt och diakonalt arbete. Samverkan med församlingar i Svenska Kyrkan och det Katolska stiftet är ett uttryck för ekumenik i praktik. Vi möts kring den i hög grad konkreta diakonala uppgiften att gestalta en kristen närvaro på Stockholms stora sjukhus. Vi är tacksamma för den generositet och öppenhet som präglar mötet med Svenska Kyrkan och det Katolska stiftet.

Årsmötet i mars hölls på Capio S:t Görans sjukhus. Ca 50 personer från drygt 25 församlingar och kårer var representerade med något eller några ombud. Många tog chansen att se Sjukhuskyrkans lokaler och möta medarbetare i Sjukhuskyrkan på Capio S:t Görans sjukhus. I anslutning till årsmötet fick vi en videoinspelad hälsning från Gustaf Storm, VD på Capio S:t Görans sjukhus, som beskrev arbetet på sjukhuset samt uttryckte sin uppskattning för Sjukhuskyrkans arbete.

Sjukhuskyrkans medarbetare efterfrågas ofta för att medverka i introduktioner för nya medarbetare och i fortbildning för personal. Ofta är det samma teman som återkommer, som det om ”svåra” samtal, att möta människor i kris, döden, religion och kultur, existentiella frågeställningar och att orka med sitt utmanande arbete. Inte sällan sker liknande samtal i handlednings- och reflektionsgrupper. Trycket är stort från medarbetargrupper i vården som kämpar och önskar hjälp att bl.a. få reflektera över sina uppgifter.

En stor kontaktyta är den i relation till psykiatriska avdelningar.

Sjukhuspastorerna möter patienter och närstående i skilda åldrar och situationer liksom medverkar i samband med minnestunder efter avlidna medarbetare i vården.

Varje team finner sin planering för andakter och gudstjänster. Regelbundet möts man – ibland varje morgon – för att be och tända tre ljus: ett för patienter, ett för närstående och ett för personal i vården. Det är på många sätt ett uttryck för tro, att några på det här sättet möts regelbundet för att be för det som sker i dessa jättelika sammanhang.

På Karolinska i Solna upprätthåller teamet på fem personer en beredskap dygnet runt, årets alla dagar. Beredskap erbjuds också i begränsad omfattning på Karolinska sjukhuset i Huddinge liksom Danderyds sjukhus.

Under hösten representerade Claes-Göran Ydrefors Frikyrkorådet i ett ”rundabordsmöte kring religion, kultur och donation efter döden” på inbjudan av Regionalt Donationscentrum, Stockholm – Gotland. Mötet kommer att följas upp av ytterligare samtal.

I de separata verksamhetsberättelser som sjukhuspastorerna överlämnar till årsmötet, speglas situationen på respektive sjukhus.

Vården är i ständig förändring. Detta gäller som en nästan evig sanning. Ny teknik och nya vårdformer kommer till och ställer stora krav på vårdens medarbetare. Samtidigt präglas vården av en stor personalomsättning som bl.a. också påverkar Sjukhuskyrkans arbete – ständigt nya medarbetare att informera och relatera till. Utmaningarna är gigantiska. När närmast allt är i förändring är Sjukhuskyrkans arbete för många en viktig kontinuerlig närvaro att lita på.

Tjänsterna

Också under 2025 har vi haft stora förändringar i gruppen anställda sjukhuspastorer:

Ingela Freed, sjukhuspastor på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna (100 %), slutade sin tjänst den 15 juni. Ingela har varit delvis tjänstledig under våren. Marie Anne Ekedal har vikarierat som sjukhuspastor under Ingelas tjänstledighet.

Ny sjukhuspastor på Karolinska sjukhuset i Solna är David Fouladi. David tillträdde tjänsten i slutet av augusti. Inför rekryteringen av en ny sjukhuspastor beslöt styrelsen att förändra tjänsten till att omfatta 80%.

Ingrid Svanell (75%) på Capio S:t Görans Sjukhus. Ingrid var tjänstledig 15% från 1 jan till 31 maj 2025 för att biträda medarbetare i Filadelfiakyrkan.

Stefan Andersson (75%) på Danderyds sjukhus.

Hanna Enbom (75%) på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Hanna har varit tjänstledig på 35 % av sin tjänst för studier under hela 2025. Christina Wåhlin har vikarierat på motsvarande del under hela 2025. Under hösten sa Hanna upp sin tjänst som sjukhuspastor. Styrelsen har beslutat att anställa Christina Wåhlin som vikarie för

tiden 1 februari till max den 31 augusti 2026. Styrelsen har också beslutat att avvakta med rekrytering av ordinarie sjukhuspastor i väntan på besked om statsbidrag för 2026.

Susanne Jansson (75%) på Södersjukhuset.

Frikyrkorådets sjukhuspastorer ingår i olika team tillsammans med anställda präster och diakoner från fem av Svenska Kyrkans församlingar i Stockholm och det Katolska stiftet. Samarbete sker med andra trossamfund och religiösa företrädare. Totalt ca 20 medarbetare.

Sjukhuskyrkans huvudsakliga arbetsuppgifter är:

· Enskilda samtal och själavårdssamtal

· Krisstöd vid akuta händelser/engagemang i respektive sjukhus krisorganisation

· Avskeds -och minnesstunder samt begravningar

· Dop och vigslar

· Gudstjänster och andakter

· Samtal med personal, patienter och anhöriga

· Utbildningsinsatser för vårdpersonal

· Beredskap i olika omfattning

Sjukhuspastorerna deltar i regelbunden utbildning och handledning. Styrelsen har under året genomfört medarbetarsamtal med samtliga anställda. Några av sjukhuspastorerna deltog i september i fortbildningsdagarna i Kiruna med temat ”Själavård vid gränsen – viktiga samtal i gränslalandet”.

Viktiga möten och processer

Likt tidigare år har vi vid fyra tillfällen sänt mail med information om Sjukhuskyrkans arbete till de församlingar och kårer som stödjer Frikyrkorådets arbete på sjukhusen. Mail med information har dessutom skickats till pastorer/diakoner, kårledare och andra intresserade i församlingar och kårer. Frågan om kontakten med församlingar/kårer är en ständigt återkommande fråga i styrelsens arbete.

I början av året möttes Frikyrkorådets styrelse, kyrkoherdarna i de församlingar vi samverkar med, företrädare för Svenska Kyrkan/Stockholms Stift samt Stockholms Katolska Stift tillsammans med alla medarbetare i Sjukhuskyrkan i Stockholm. I samlingen medverkade bl.a. Anders Ahlsson, hälso- och sjukvårdsdirektör i region Stockholm.

Sedan tidigare finns ett arbetsgivarnätverk av företrädare för styrelsen samt kyrkoherdarna i de församlingar i Svenska Kyrkan vi samverkar med och som utgör

arbetsgivare för medarbetare knutna till Svenska Kyrkan. I nätverket ingår även företrädare för Stockholms Stift och Stockholms Katolska Stift.

Regelbunden kontakt hålls med ansvariga i Sveriges Kristna Råd, Frikyrkosamråd och Myndigheten för stöd till trossamfunden (SST). Under året har Frikyrkorådet avgivet ett yttrande över ett förslag till nytt Grunddokumentet för Sjukhuskyrkan. Genom ordförande har också synpunkter framförts i samband med en bearbetning av ett PM för frikyrkliga arbetsgivare i Sjukhuskyrkan.

Under året har vi tillsammans med Svenska Kyrkan/Västermalms församling tecknat avtal med Capio S:t Göran utifrån det dokument som tidigare utarbetats i samarbete med företrädare för Region Stockholm gällande uppdrag och organisation om andlig vård. Avtalet tydliggör vad som är respektive sjukhus ansvar och vad som är Sjukhuskyrkans ansvar. Vi har tidigare tecknat avtal med Södersjukhuset och Danderyds sjukhus. Likande avtal ska också tecknas med Karolinska sjukhuset.

I verksamhetsplanen finns en ambition uttalad att ” bidra till att skapa tillfällen för medarbetare i kyrkor och församlingar att möta den erfarenhet som är samlad i Sjukhuskyrkan. Vi tror att Sjukhuskyrkan med all sin erfarenhet är en resurs i relation till församlingar/kårer och enskilda församlingsmedarbetare”. Detta har under året bl.a. skett genom att församlingsmedarbetare mött några av våra sjukhuspastorer för en introduktion i Sjukhuskyrkans arbete.

Styrelsen har under året slutfört arbetet med att skapa ett arkiv av gamla protokoll och andra handlingar. Arkivet har möjliggjorts i ett samarbete med Stockholms Ynglingaförening.

Ekonomi

Styrelsen har också under 2025 arbetat intensivt för att finansiera åtagandet att ha fem anställda sjukhuspastorer. Vi är tacksamma för de stora, och helt avgörande, bidrag vi tagit emot från S:t Peters stiftelse, Stockholms Ynglingaförening, Stiftelsen Svenska Frälsningsarmén och medel via Equmeniakyrkan/S:t Paul. 2016 mottog Stockholms Frikyrkoråd en gåva från S:t Paul/Equmeniakyrkan på 10 miljoner kronor att användas under 20 år. Sedan 2017 (under nio år) har vi tagit ca 2.3 miljoner i anspråk av dessa 10 miljoner. Efter att avkastningen lagts till kapitalet återstår vid årsskiftet 7.7 miljoner kronor.

Församlingsbidraget har 2025 varit en rekommendation på 100 kr/medlem/år.

Regeringen har beslutat att Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) fr.o.m. 1 januari 2026 ska upphöra som egen myndighet. SST kommer att ingå i Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). Det statsbidrag som tidigare förmedlats via SST kommer fortsättningsvis att beslutas av MUCF och i en särskild ordning förmedlas via Sveriges Kristna Råd (SKR). Styrelsen har på olika sätt uppmärksammat ansvariga på situationen av att statsbidraget i huvudsak inte förändrats på mer än tio år. Besked om statsbidraget för 2025 lämnades först i april månad. På olika sätt har vi som Stockholms Frikyrkoråd hjälpligt klarat att kompensera för ett statsbidrag som, över tid, kommit att utgöra en allt mindre del av vår ekonomi. Tjänsten på Karolinska sjukhuset i Solna har

skurits ner till 80%. Styrelsen har också beslutat att avvakta med rekryteringen av ny sjukhuspastor på Huddinge Sjukhus till dess att vi vet hur det blir med statsbidraget för 2026.

Genom omprioriteringar av anslaget till institutionssjälavården i Svenska Kyrkan har flera av de församlingar vi samverkar med erhållit ytterligare medel varmed man kunnat anställa ytterligare medarbetare i Sjukhuskyrkan.

I bokslutet för 2025 redovisas ett underskott på 90 637 kr. Det egna kapitalet uppgick vid årsskiftet till 201 171 kr. Under åren 2019–2025 har det egna kapitalet minskat med ca 240 000 kr - ett resultat av ett i realiteten minskat statsbidrag.

I förslaget till budget för 2026 föreslår styrelsen en höjning av församlingsbidraget till 110 kr/medlem och år till totalt 990 000 kr. Externa bidrag/anslag på drygt 1.2 miljoner kronor och kostandsbidraget från MUCF ca 760 000 kronor. Under 2026 och 2027 kommer vi att kunna förstärka bidraget från S:t Paulsmedlen med 225 000 kr/år. Styrelsen tror inte det är möjligt att nu föreslå en höjning av församlingsbidraget mer än till dessa 110 kr/medlem och år. Vi behöver skapa förutsättningar för att i vår ekonomi bygga på det egna kapitalet.

Styrelsen är tacksam för den trohet som präglar stödet från församlingar och kårer. Det är vår förhoppning att stödet till Sjukhuskyrkans arbete också fortsatt ska få vara en självklar del då varje församling och kår beslutar om sina egna medel, och att stödet till Sjukhuskyrkan ska uppfattas som en angelägen del av församlingsarbetet. Det är inget annat än en unik möjlighet vi har att genom Sjukhuskyrkan vara närvarande på Stockholms stora sjukhus. Vi har anledning att göra allt det vi kan för att upprätthålla denna närvaro.

Styrelsen

Styrelsen har under 2025 mötts i sju sammanträden. Styrelsen har bestått av:

Claes-Göran Ydrefors, ordförande (Equmeniakyrkan)

Suzanne Molin, vice ordförande (Equmeniakyrkan)

Birgitta Andersson (Pingst)

Arne Josefsson (Equmeniakyrkan)

Anna-Carin Wiberg Löw (Frälsningsarmén)

Roger Stenzelius (Pingst)

Anders Nygren (Pingst)

Susanne Jansson, adjungerad personalrepresentant

Avslutning

Samarbetet i Stockholms Frikyrkoråd är ett uttryck för att vi förmår göra mer gemensamt än vad vi kan var och en för sig. Det gemensamma vi kan skapa tillsammans gör skillnad på Stockholms stora sjukhus.

Vi är tacksamma för det stöd som uttalas av församlingar och kårer för arbetet i Sjukhuskyrkan. Vi behöver göra allt för att fortsatt ”hålla i” detta så viktiga arbete. Nyckeln i detta är just att vi gör det tillsammans. Vi tror att detta är vad Gud vill och detta välsignar Gud.

Låt oss fortsatt innesluta detta arbete med våra böner och all vår omsorg.

Gud med oss!

Stockholm i februari 2026

Styrelsen för Stockholms Frikyrkoråd